

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierilor nefrancați nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 240.

Joi 13 (25) Decembrie

1884.

Brașovŭ, 12 (24) Decembrie

Unŭ soi de vandalismŭ, îmbrăcatŭ în haina legalității, s'a sevêrșitŭ érași în potriua românismului.

Biblioteca tinerimei române dela scôla gr. or. română din Lugoșŭ a fostŭ luată cu asaltŭ de câtră organele administrației publice.

Solgăbirêulŭ, acompaniatŭ de directorulŭ și de unŭ profesorŭ dela gimnasiulŭ maghiarŭ din Lugoșŭ și urmatŭ de gendarmii s'au dusŭ la cancelaria comunei bisericesci gr. or. din acelŭ orașŭ și aflândŭ ușa bibliotecii închisă, au spart'o cu forța, au intratŭ în sală și au dusŭ cu sine biblioteca de acolo încercându'o pe unŭ căruțŭ.

Procederea acésta, care a deșteptatŭ curiozitatea trecătorilorŭ, așa încâtŭ s'au opritŭ toți pe locŭ, privindŭ la straniulŭ spectaculŭ, ce se desfășură înaintea ochilorŭ lorŭ, se numesce legală.

Intr'adevêrŭ se asigură, că s'au împlinitŭ tôte formele legale. Președintele comitetului parochialŭ, d. Brediceanu, a fostŭ înștiințatŭ despre intențiunea organelorŭ administrative în modŭ oficialŭ, dér nu s'a prezentatŭ cu cheia. Se mai asigură, că d-sa a declaratŭ în ședința premergătoare a comisiunii municipale, că fiindŭ consciu de drepțulŭ sêu va cedă numai și numai forței.

Legalitatea Țeste prin urmare pe partea solgăbirêului Marsovszky și a celorŭ cari i-au ajutatŭ sê spargă ușa cancelariei bisericesci.

Dér ôre se pôte Țice cu aceiași îndreptățire, că fapta acésta a lorŭ e și *dréptă* că e și *morală*?

Nu mai este de lipsă credemŭ de a apelă la sentința străbună: „Summum jus, summa injuria,” spre a documentă că faptulŭ memoratŭ, oricâtŭ de legalŭ ar fi elŭ în împrejurările de față, este în fondŭ unŭ faptŭ din cele mai nedrepte și imorale.

N'avemŭ decâtŭ sê ne reamintimŭ nenumêratele promisiuni și enunțaiuni, ce s'au făcutŭ față cu noi Românii de câtră partida dela putere în anii trecuți. Aceste culminau în asigurarea, că dezvoltarea noastră culturală națională va fi respectată și scutită, și că jertfele ce ni se cerŭ în favorulŭ statului suntŭ de natură curatŭ politică.

Ajunge mai departe sê amintimŭ legea de naționalitate asistentă, prin care se sancționează până la unŭ punctŭ ôrecare acele promisiuni și enunțaiuni, adevă cătŭ privesce instrucțiunea primară și secundară.

Vedemŭ pe fiecare Ți, cum se respectéază drepturile, ce le prevede acésta lege, vedemŭ mai alesŭ, cum își împlinescŭ cei dela putere promisiunile lorŭ solemne: catedrele de limba română se cascză, reuniunile de cultură se disolvă și acum a începutŭ și vênătórea în contra cărților românesci în massă.

Așa se 'mplinescŭ îndatoririle luate cu privire la scutirea și sprijinirea culturii naționale a unui poporŭ atâtŭ de numerosŭ ca celŭ românŭ?

Dar ne vorŭ răspunde teroristiŭ dela putere: Urmași după lege, și atunci nimeni nu vê va mai supêra; dacă însă vê veți abate dela lege, aveți sê suferiți urmările.

Se'nțelege, totdeuna celŭ mai tare pretinde, că faptele lui sunt cele mai bune și cele mai ie-

gale. Căci ce este legea dacă nu o armă în mâna lui? Ar fi bine sê avemŭ mai puține legi și mai multă omenia, căci ce ne folosescŭ atâtea legi când ele nu se aplică de locŭ, sêu decât se aplică, se aplică în contra noastră?

Cu o voce profetică anunțase Ludovicŭ Mocsary la 1879 tristele urmări ce le va avê călcarea legii de naționalitate, sevêrșită prin introducerea forțată a limbei maghiare în scôlele populare, Țicândŭ că naționalitățile noastre Ținŭ tare la naționalitatea lorŭ și că cu mijlôce morale Maghiarii nu vorŭ ajunge la scopŭ, dar cu atâtŭ mai puținŭ cu forța.

Consumatum est. De mijlôcele morale nici vorbă nu mai pôte fi, forța este la ordinea Țilii, forța cu tôte consecințele ei triste și dureroșe.

Acésta o dovedesce casulŭ din Lugoșŭ.

Décă nu s'ar tractă de unŭ faptŭ atâtŭ de prejudețiosŭ pacinicei noastre desvoltări culturale și amenințatorŭ de existența noastră națională, ne-amŭ aduce aminte și de pécatele frațilorŭ noștri din Lugoșŭ și le-amŭ Țice: Așa vê trebuie, dacă nu știți sê luptați cu toții în unire pentru apêrarea vieții noastre naționale! Dacă în locŭ se vê sprijiniți unii pe alții și cauza comună, sprijiniți cu voturile vóstre pe nisce streini, cărora întru nimicŭ le este de a se face unélta dușmanilorŭ vostri!

CRONICA POLITICĂ.

În cêrta despre dualismŭ și panslavismŭ, care s'a încinsŭ mai dêunăȚile între Pesta și între Praga, se amestecă acum și Polonia. Gazeta polonéscă „Narodowa” muștră pe Cehii tineri și le Țice sê se ferescă de agitațiuni, carŭ ar puté duce la nimicirea majorității actuale din senatulŭ imperialŭ. De cumva ar adopta poporulŭ cehicŭ într'adevêrŭ tendințele Cehilorŭ tineri, atunci nu numai s'arŭ face Cehii pe Ungurii dușmanŭ, (dér nu mai trebuie sê și-i facă, căci suntŭ făcuți gata de multŭ; acesta este înțelesulŭ vorbirii lui Greg.) déră apoi ar puté face și pe Poloni, ca sê rupă legătura cu Cehii, carŭ se declară de panslaviști, și sê încheiă unŭ compromisŭ cu stânga germană. Se nasee întrebarea, că ôre acum Germanii vorŭ mai crede Polonilorŭ, după cele ce s'au întemplatŭ în anii din urmă?

Rêspunsulŭ Regelui României la adresa Camerei, ce i-a fostŭ prezentată, sună astfelŭ: „Domnule președinte, Domnilorŭ deputați!” „Primescŭ cu o vie mulțumire simțimintele de iubire și devotamentŭ ce 'mi exprimați în numele țerei. D-vóstră, aleși în virtutea noiei legi electorale pe o basă mai largă, nu veți uita isvorulŭ din care ați eșitŭ și veți lucra fără pregetŭ spre a răspunde la așteptarea generală. Opera d-vóstră este mare și laborioasă, dar vrednică de ardórea și patriotismulŭ ce vê însufleșesce; luptele pacinice pe têrêmulŭ organizării interioare cerŭ câte odată mai multă stăruiță și tãriă de câtŭ chiar luptele sângeróse de pe câmpulŭ de rêsboiu. La lucru dar, d-lorŭ deputați; opera organizării și consolidării Statului românŭ vê este incredințată. Multŭ au făcutŭ predecesorii d-vóstre, dar multŭ încă aveți de făcutŭ. Eu care cugetŭ Ți și nópte la îndeplinirea înaltei misiuni ce-mi este incredințată, așteptŭ concursulŭ tuturorŭ puterilorŭ vii ale națiunii, spre a ajunge scopulŭ doritŭ. Vê mulțamescŭ d-lorŭ, pentru urările adresate Mie, Reginei și familiei Nóstre, împreună cu d-vóstră, repetŭ strigarea scumpă inimei Mele: Trăiască România.”

Cestiunea Macedoniei a devenitŭ, în urma rapórtelorŭ îngrozitoare despre crușimile ce se comitŭ acolo, fórte seriósă și puterile o vorŭ lua în curêndŭ în discuțiune, dacă se va adevêri că starea lucrurilor de acolo e de plânșŭ. Atașatulŭ militarŭ englesŭ din Constantinopole, maiorulŭ Trotter, a plecatŭ, în urma instrucțiunilorŭ ce

le-a primitŭ dela guvernulŭ din Londra, în Macedonia ca pe temeiulŭ vederilorŭ sale sê facă unŭ nou raportŭ despre situațiunea de acolo. În Salonicŭ s'a organizatŭ unŭ comitetŭ cu însărcinarea sê aducă pe tapetŭ cestiunea macedonéscă și sê susțină agitațiunea în țêră. La granițele Albaniei, Bulgariei și Rumeliei ostice brigandagiulŭ ia dimensiuni totŭ mai mari. Telegramele din Constantinopole susținŭ, că rapórtelile englese suntŭ mai aprópe de adevêrŭ decâtŭ cele slave. Dacă și raportulŭ maiorului englesŭ Trotter va constata, ca situațiunea Macedoniei e de nesuferitŭ, atunci nu mai incupe îndoială, că cestiunea acelei provincii va fi adusă pe tapetŭ, cu tôte îngrijirile ce ia inspiră.

Se scie, că Rumelia orientală jôcă unŭ rolŭ aprópe independentŭ, așa că s'ar puté considera ca ruptă din imperiulŭ turcescŭ. Acésta împrejurare a pusŭ pe gânduri pe Sultanulŭ și témă mare are, că va perde cu totulŭ acea provincie. Mai Țilele trecute a chiămatŭ la Constantinopole pe guvernatorulŭ Rumeliei orientale, ca sê i dea espicări: 1. asupra tractatului vamalŭ ce l'a încheiatŭ cu Bulgaria fără autorizarea sublimii Porți; 2. relativŭ la pensiunile acordate Bulgarilorŭ, cari au luatŭ parte la revoluțiune; 3. asupra restului tributului datoratŭ Porții; 4. asupra căii ferate Filipopole-Pirgos, care continuă linia Balcanilorŭ; 5. sê dea espicățiuni asupra bandelorŭ revoluționare, ce circulă pe fruntariile Macedoniei; 6. în privința discursurilorŭ ostile, ce s'au pronunțatŭ în Adunarea provincială, relativŭ la satele pomak, care refuză a fi anexate la Rumelia orientală, precum și asupra altorŭ multe cestiuni. Se pare că Porța e hotărîtă sê ia mêsuri energice în contra agitatorilorŭ. Că va isbuti, ne cam îndoimŭ, când ne gândimŭ în ce stare de neputință se află.

Reuniunea de maghiarisare în Clușiu.

Unulŭ din organele guvernului din Clușiu salută într'unŭ articolŭ de fondŭ inițiativa actualului primarŭ din acelŭ orașŭ și fostŭ profesorŭ de universitate Dr. Haller Karoly pentru înființarea unei pretinse societăți de cultură maghiare, care în realitate nu va fi decâtŭ o reuniune de maghiarisare după programulŭ cunoscutŭ.

Memorata fôia, provocându-se la discuțiunile din dietă asupra maghiarisării, recunósce că au dreptate aceia, carŭ au susținutŭ, că societatea maghiară înaintea de 1867 a făcutŭ mai multŭ pentru maghiarisare decâtŭ după aceea. Hei, dar ei au uitatŭ sê spună, că pe atunci guvernulŭ nu făcea nimicŭ în interesulŭ maghiarisării.

Nu se pôte impută dar nici guvernului de aȚi nici societății că n'au făcutŭ nimicŭ. Este însă adevêratŭ, că nici unii n'au făcutŭ destulŭ și nici nu putéu sê facă minuni în 15 ani. Câtŭ pentru primarulŭ Clușului, elŭ nu se mulțamesce numai de a'și împlini datoria sa oficială, ci, după ce a umplutŭ rubricile actelorŭ oficiale, își continuă activitatea pe têrêmulŭ socialŭ. Acuma stăruesce pentru înființarea reuniunii de cultură și ne-a conchematŭ spre scopulŭ acesta pentru a treia Ți de Crăciunŭ.

Scopulŭ arătatŭ — continuă fôia guvernamentală — este veditŭ alŭ societății; dar cine pôte sta la îndoială, că tocmai în aceea și mêsura este și scopulŭ statului maghiarŭ?

„Iată dar, că érași ni se oferă ocaziune de a ne împlini o îndoită datoriă, și Clușulŭ, inteligența părțilorŭ ardelene, nici odată n'a întêrȚiatŭ cu împlinirea datoriilorŭ sale.”

„Vomŭ fi acolo!”

Astfelŭ vorbesce fôia guvernamentală. „Vom fi acolo,” Țice ea. Bine, răspundemŭ noi. Dacă a treia Ți de Crăciunŭ, Maghiarii din Clușiu se vorŭ încumeta de a plânui unŭ nou atentatŭ în contra limbei și naționalității noastre, atunci acolo va fi și protestulŭ nostru nevedutŭ, dar cu atâtŭ mai puternicŭ simțit de consciința dușmanilorŭ noștri.

Afacerea reînființării Josefinului.

Conducerea centrală a armatei austriace, făcându-și relele experiențe în privința medicilor voluntari, s'a convins, că s'a făcut o mare eror prin desființarea Josefinului din Viena, unde se creșeau medici militari. De aceea stăruiește, ca să se reînființeze acest institut. Ungurii sunt în contra acestui plan.

În 20 I. c. s'a adunat ancheta în locuința ministrului de instrucțiune Trefort, care s'a pronunțat unanim în contra reînființării institutului Josefin, despre care a fost vorba în delegațiune. Părerile exprimate consună în aceea, că neajunsurile corpului militar medical sunt a se reduce la situațiunea nefavorabilă materială și morală a medicilor militari, că cu stipendiile se pot dobândi rezultate mult mai bune fără mari spese. Cei mai mulți sunt de părere, ca să se creeze convicte pretutindenea, unde sunt universități, și că ele ar avea de scop numai, ca afară de avantajul material să asigure și instrucțiunea în afaceri militare și de serviciu și în limba germană. Obiecte speciale din științele militare să se propună la universități.

Convincte s'au instituite în modul acesta organizate, ar fi împreunate, se ține, cu mai puține cheltuieli și ar fi mai cu scop decât academia Josefină reînființată.

Ministrul Trefort mulțămii membrilor anchetei și declară, că va supune părerile lor ministerului imperial de război.

Cogălniceanu despre relațiunile economice austro-ungare-române.

În ședința de la 5 Decembrie a camerei române, d. Cogălniceanu, vorbind despre criza economică a României, și încheie discursul său, atingându-și cestiunea relațiunilor economice dintre România și Austro-Ungaria, astfel:

D. M. Cogălniceanu: Sunt dator să recunosc că industria austriacă a făcut mari progrese. Franța totdeauna generoasă a introdus expozițiunile universale și cei dintâi pedepșiți au fost Francezii, fiindcă au venit Austriaci și Germani și au luat modele după articolele de lux, articolele de Paris, cari le iubiu foarte mult Românii, și le-au introdus în industria lor, au adus meseriași chiar, și aș Austriaci fac concurență industriei franceze chiar în privința gustului și nu și a calității. Din momentul acela s'a retras industria franceză dela noi; aș nu mai importăm decât a de cea parte din ce importăm acum șase ani din Franța, și cu cât s'a retras industria franceză, cu atât s'au retras și napoleoni și a venit industria austriacă. Pe acesta cu ce o plătim? Nică cu hoi, nică cu rimători, nică cu pei, nică cu lână sau alte materii prime. Tote acestea s'au dat de-o parte și cum s'au dat? Aș nu cred că d. ministru de externe protestă, decât voiu citi un fapt, că aș Ungurii hotărăsc cestiunile cele mari în Viena. Ungurul e rivalul nostru mai ales pe teremul economic, nu fac șovinism. Ungaria e țera agricolă, care are articole prime ca și noi; ea a făcut, ea a luptat din tote puterile pentru ca să se închidă granițele noastre și s'au închis.

Faptul, d-lor, este că noi nu putem plăti industria austriacă nici cu vaci, nici cu rimători, nici cu lână, trebuie s'o plătim în aur, și fiindcă expozițiunea e foarte mică, aur nu avem. Țera d-lor Costinescu că suntem bogăți, că avem pătelele pline cu bucate; se poate, dar bucatele nu se vând și fiindcă grăul e în magazie, arândușul nu e scăpat de a plăti câștigurile și proprietarul de a plăti contribuțiunea percepturii. Dar cu ce plătim? Cu aur. Dar de unde? Din Franța ne vine foarte puțin. Din Anglia tot mai luăm ceva până mai deună-și, dar acum Anglia cumpără grău mult mai puțin din America, din Australia, din India.

Ce facem noi? Scotem aur și iar aur. D. Costinescu țice că aceste sume s'au urcat la un miliard. Eu nu știu dacă era un miliard, dar mult aur a eșit din țera. Tote agonișirile s'au dus și, cu riscul ca D. Sturza, care regretă că nu e aci, să țice că sunt ruso-filii, ruso-latri, voiu țice că nu este de tăgăduit însă că Rușii au lăsat mult aur în țera, și într'un articol foarte bine scris de D. Xenopol în »România liberă« se țice că și aș au făcut construcțiuni în România cu bani rusești. Ei bine, banii aceia se duc din țera în țera ca să plătescă industria austriacă.

Ce e de făcut? Să venim la vorba cea veche, să se păzescă cele stipulate în convențiunea comercială. Convențiunea păstrează guvernului austriac numai dreptul de poliție; numai prin poliția igienică se oprește momentan intrarea vitelor, și nici să le oprească, ci să le supună la carantină.

D-lor, sunt două sisteme de a păzi o țera de bôla vitelor. E sistemul opritor și sistemul de carantină.

Acest sistem din urmă exista în momentul când s'a încheiat convențiunea și prin sistemul de contumace sau carantină am votat convențiunea și aci sunt foarte și mai forte decât ori care altul; e și d. Brătianu, pentru că trei luni am combătut împreună convențiunea și-mi aduc aminte că d. Costa-foru, după ce am combătut-o noi, a început să se vaete țicându: aoleo! aoleo! ce am făcut? Cunoșc foarte bine convențiunea și am regretat foarte mult când d. ministru de externe a țis în Senat, cumă convențiunea e călcată. Guvernul austriac n'are voie să înlocuiască sistemul contumaciei cu sistemul prohibițiunii. Austria a făcut în 1880 o lege după convențiunea, care a fă-

cut-o cu Germania, în care țice, cumă România se pune alături cu Rusia și dela 1882 se închide cu desevășire granița și apoi țice acolo: »Die Grenzcontumazen werden aufgehoben.« Ei bine, de atunci neconținute cereri s'au făcut și le-am urmat și eu pe tote.

D. prim-ministru, ca să facă pe guvernul austriac să se țină de convențiune, a venit cu o lege draconiană pentru închiderea graniței române despre Rusia și eu, deși în opozițiune, am fost alături cu d-sa pentru votarea acelei legi, care s'a și votat. De atunci sorta populațiunilor de-alungul Prutului e nesuferită. Primarul te mai lasă trei țile cu copilul neînscris în actele stărei civile, dar cel din urmă vițel trebuie să-l ducă imediat la primăria să-i facă actele, să-i înscrie genealogia etc., (ilaritate), și aș numai paserile cerului mai pot trece granița; armata noastră la cel mai micu prepus merge și închide granițele oprind pe bieții locuitorii să ia chiar apă din Prut pentru adăpatul vitelor, când n'au alte isvove în apropiere. Dovadă satele: Sberoia, Colțulu-Cornei, Stănilesci etc.

Vedeți, că am făcut tot ce am putut, ca să ne lase să trimitem vitele noastre în Austria. Anul trecut, pe când era ministru de interne d. Chițu, s'a ivit bôla de vite în Bucovina; am închis granița. A doua țic notă formală guvernului să deschidă granița și guvernul nostru neavându ce face a deschis-o. Și noi, cari nu avem bôla de vite, și dau o desfidere celui medicu dela serviciul sanitar, care a țis că bôla de vite este endemică în țera noastră, acesta nu e esact (aplaude), nouă nu ni se deschide granița. Acelu veterinar nu a știut ce spune, nu a învățat nimic și nu a studiat când a susținut că bôla de vite vine totdeauna din Rusia. Nu este exact. Eu sunt proprietar pe malul Prutului, sunt călare pe Prut, vitele mele sunt peste Prut, mă uit la dăsele și nu pot să le aduc, pe cuvânt că e bôla acolo. Rogu pe d. ministru să se informeze, decât de-a lungul Prutului pe totă granița a fost bôla de vite, dar ce este? Ca în tote părțile, sunt abuzuri. Sunt veterinar nisce băieți, cari încă n'au studiat bune și cari au anunțat că s'a născut bôla de vite la Crețesci. Ce bôla de vite? Au mers vitele cu desevășire uscate de frig în pădure și au mâncat muguri de fag și de fraxin și s'au bolnăvit. Au venit atunci D-nii veterinar și cu D. prefectu, au țepuit vitele, au chemat pe țerani, și de o dată s'au veditu țice, două țeci de măcelari intrându și dându cu cuțitele în vite, ast-fel în cât s'a făcut un adevărat masacu; și fiindcă țerani au protestat, îndată s'a dat depeșe la București, că s'a revoltat satul Crețesci, s'a adus armată și tote vite s'au ucis. Care a fost însă rezultatul? Vecinii de la granița, aflându că este bôla de vite în țera românească, au respins turmele noastre de vite. Și aceșii D-nii veterinar și astăși sunt în pozițiunile lor, și nu dau sēmă de rolul cel mare cel au. Mai mult de cât atăt, veterinarii sunt sustrași de la ori-ce supraveghiere a prefectului și ei singuri fac ce voru, susținându că sunt bôle de vite. Astfel sunt o mulțime de raporturi de la mai mulți prefecti, cari arată că n'a fost bôla de vite, dar medicii veterinar susțin cu ori ce preț că au fost bôle de vite și fac ceea ce au făcut la Crețesci, unde au adus măcelari ca să taie vitele. Este bine ca să se ia sēma la acesta, pentru că sunt multe interese la mijloc și multe se fac pe localități.

Așa dar, d-lor, să nu facem cum a făcut d. ministru de externe, care a venit și a justificat închiderea frontierilor de către o țera, care ne ia câte 40 și 50 milioane pe an; și să cerem dela Austria să înțelgă un lucru, că trebuie în schimb să ne lase frontiera deschisă.

... D-lor, convențiunea acesta a fost nenorocită dela început; și aduc aminte ore-cari suvenir d-lui prim-ministru. Nu trecuseră doi ani după ce s'a ratificat convențiunea și cel mai inteligent, cel mai bun dintre Maghiari, în privința Românilor, omul de stat cel mai mare al Ungariei, comitele Andrassy, care în inteligența sa scia până unde se împingă maghiarismul, ne a contestat dreptul de a supune pe supușii austriaci la dările țerei, când în convențiune era textu pozitiv; și când ne-am dus și am spus comitelui Andrasy că n'are dreptate, că lucrul este stipulat, el veditu-se strins cu ușa, a început să ne spună că darea capitațiunii este lucru turcescu, lucru barbaru. Și când la acesta i-am răspuns: »Apoi, D-le prim-ministru, în tote țerile este o dare personală ce se plătesc de toți locuitorii,« atunci neputându să reziste la argumentele guvernului nostru, ne-a țis: »Cel puțin schimbați cuvântul.« Și s'a schimbat cuvântul din capitațiune în dare de șosele.

D-lor, țica bună se cunoșce de dimineță. Suntem în preția de a se denunța convențiunea. Ei bine, ce am făcut noi, pentru ca să ne putem feri de acele articole care sunt în contra noastră? Șici d-vostă că în Austria sunt două biurouri compuse din economiștii cei mai puternici, care studiază convențiunea de doi ani. Noi am creat camerele de comerț de atăia ani și plătim noi cetățenii țeci pe an pentru întreținerea lor. Ei bine, ce au făcut aceste camere de comerț? Unde sunt lucrările lor? (Aplauze.) Numai parole să dăm? Aci, D-lor, trebuie să vă gândiți și d-vostă și să întrebați pe tote Camerele de prin țerde ce lucrări au făcut, căci nu este destul să ia parole și decorațiuni (Aplauze.)

Mă resum, D-lor. Cestiunea economică este mare, este grozavă, este un precipițiu pe care florile ce le voru pune oratorii guvernamentali ilu pot ascunde, dar nu-l voru pntă astupa și precipițiu acesta din țera în țera se deschide. De aceea trebuie să ne ocupăm cu toții să dăm la o parte politica, dar cu o condițiune, ca și guvernul să fie alături cu noi și să nu facă politică, să nu țice, că dacă țicem un cuvânt se atacă Austria și că îndată se pun în mișcare regimintele de Honved. A trecut timpul acela când se țicea, că un regiment de Honved ne aruncă în Dunăre, căci astăși armata română a trecut ea însași Dunărea, și a dat

dovezi ce valoare are și ce poate face în ori-ce împrejurări. (Aplauze prelungite.)

Astfel fiind, D-lor, trebuie și noi să ne îngrijim de interesele noastre. D-vostă știți ce relațiuni iutime sunt între Austria și Germania, știți ce influență este la Viena și cu tote acestea când este vorba de interesele economice, vedeți câtă tenacitate este de-o parte și de alta în apărarea intereselor lor reciproce. Așa se facem și noi. Ne-am legat, este adevărat, dar în privința legăturii astăși trebuie să ni se dea și nouă voia să ne spunem cuvintele noastre. Eu nu cunosc ce a făcut ministerul până acuma, lasă bănuiala de-o parte, dar faptul pozitiv, este că noi suntem în relațiunile cele mai bune cu Austria, după cum afirmă Mesagiul Reges; suntem în drept să țicem că noi, cari am primit să ucidem diferite industrii, putem cere să ne lase și nouă aceste două industrii mari și puternice: agricultura și creșterea vitelor, aceste două surse de bogății, pe care le am primit cu țera românească. Acestea să le păstrăm, și, ca să sporim importațiunea aurului, să apărăm industria pe care o avem dela părinții noștri, și atunci alături cu d. Costinescu și alții ne vom ocupa și de alte industrii. Suntem cu d-vostă că nu trebuie să aducem lopiți, cisme, haine, căruțe și altele, ci să facem noi pe tote; dar pentru acesta trebuie să încurajăm industria, er nu pe câte un industriaș, cum am făcut...

Ce ne-ar strică decât am pune în pozițiune pe cismarii noștri, ca să ia iutulu, peile cari se fac în fabricile din Dobrogea și din București și să facă cisme? Căci aș este ceva desgustator când merge cineva la obor și vede tote muerile cu cicipi făcuți în fabricile din Viena ale d-lui Pollak. (Aplauze.)

D-lor, s'a susținut că cestiunea economică este foarte gravă și cuprinde în sine și cestiunea monetară și cestiunea financiară și dacă guvernu vine și spune că situațiunea este gravă, apoi sunt în drept să cred că gravitatea acesta este sinonimă cu ceea ce a țis d. Carp, că catastrofa este iminentă și însuși d. Costinescu a țis că dacă vom urmă tot așa înainte, mergem rēu și ne ducem la peire. Acum erăși am să dispac, dar n'am ce face, sunt dator să-o spun: nu cred în energia, în perseverența trebuitoare pentru realizarea celor promise aci. Când voiu vedea că granițele noastre se deschid vitelor, când voiu vedea că în această țera se îndreptăza curentul care era înainte și care făcea bogăția țerei, mai cu sēmă în Oltenia mică și Moldova de sus, atunci eu cel d'antēiu voiu face amendă onorabilă d-lui președinte al consiliului și mă voiu sili să calmăz nervele. Dar ce vreți? Natura umană este natura umană. Și eu m'am aflat în pozițiunea d-sale, și eu am fost o dată puternic și, după ce am căduț, am recunoscut că de multe ori am greșit; când d-sa va cădea, atunci va recunoșce câte greșeli a făcut, după cum a mai recunoscut și altă dată. Astăși... ce vreți? Maioritate mare! Încedere mare! totă lumea declară, până și opozițiunea că este atot puternic, că fără d-lui nu se poate face nimic în această țera....

...Mă adresez tinerimei care vine aci desbrăcată de pasiuni și o rogu, ca cestiunile cari le am pus aci astăși să binevoască a le medita și când se vor întorci în țera să asculte pe alegătorii lor și vor vedea că departe de a spune neadevăruri, am spus numai adevărul. Am firma credință că în această Cameră, cu cât va merge mai înainte, cu atât cele ce am spus astăși au să găsească apărători mai mulți, pentru că sunt încredințat că această Cameră, cu cât se va deprinde cu afacerile țerei, cu atât are să cunoșcă slăbiciunile și marile metehne cari astăși ne apasă pe toți. De aceea, cât pentru mine, voiu vota cu bucuria în contra răspunsului la adresa tronului. (Aplauze.)

SCRILE ȚILEI.

După ce advocaților (fiscalilor) comitatens nu le mai este ertat acum de-a face praxă privată advocațională, se țice că cu ocaziunea desbaterei asupra modificării art. de lege 33 din 1874 se va propune, ca advocații comitatens, ca și aceia ai erarului și ai fundațiunilor, să nu mai fie dator, de a se înscrie în lista advocaților.

Aușim aș la fiecare pas cuvintele: »Sunt vremurile grele.« E bine când nu le aușim și nu le simțim. Nu în această situațiune favorabilă sunt aș locuitorii Brașovului, ai orașului care și aș trece de cel mai bine situat materialicesc în Ardēlu. Vremurile nu sunt numai grele, ci s'au schimbat mult. Astfel într'o sēră, trecendu prin strada Vămii am aușit pe nisce copii de sași cântându imnul național sășesc în următorea travestire:

Siebenbürgen Land des Elends,
Land des Kammers und der Noth

Pe românește: Ardēle, țera miseriei, țera necazurilor și a lipsei, în loc de: Ardēle, țera binecuvântării, țera abundenței și a puterii, cum sună versul original din imnul sășesc. Să fi știut ore băieții memorați și de noul adăuș ce s'a făcut la darea comunală, ori săși fi exprimat instinctiv durerea pentru necazurile ce le au părinții cu plata adăușelor celor vechi?

Ni se scrie din Satulungu: »In amintirea marelui Archiereu, de piă memoria Andreiu br. de Șaguna, corpul didactic din Săcele, Vineri în 30 Noembrie, a luat parte în corpore la biserica română din Cernatul Săcelor spre a asista la serbarea parastasului. Cântările

ale obicnute împreună cu imnul: »Români multe
tată,« le-a executat corul corpului amintit. Ca
totu a pontificat părintele local George Urdea. Cu
tul ocașional l'a ținut învățătorul Vasile Domșa,
re fiind bine și cu diligență lucrat și rostit, corul
invățătoresc împreună cu celălalt public asistent
ascultat cu o încordată atenție și cu un viu in-
es. După sevrșirea parastasului furăm cu toții (noi
vățătorii) invitați la prânzu la ospitalul preot George
Urdea. Fie memoria marelui Andrei neuitată în ini-
le tuturor Românilor. « I... D... »

—0—

În Pesta nouă, o suburbie a Pestei, s'a descoperit
o tipografie socialistă secretă. S'au sequestrat multe
scripturi, manuscrite și cărți socialiste. Un culegător
lemeea, care închiriasse localul, au fost arestați.

—0—

În săptămâna trecută s'a pertractat în Pesta un
proces de presă, intentat redactorului foiei antisemite
»Ujpest« pentru calumnia. Între martorii redactorului a
stă și posesorul de băi Jos. Friedmann, care era naș
în botezul alți redactorului Szerényi. Procurorul în-
tebă mirat, cum de martorul e naș din botezul, când
amândoi au aceeași etate? »L'am botezat, dișe mar-
trul, în luna lui August, anul curent. « Botezul fă-
use pe semitul Szerény — antisemit.

—0—

Citim în »Ortodoxul« din Bucuresci dela 9 De-
cembrie: »Noul patriarh din Constantinopol, Ioachim
IV, a comunicat I. P. S. S. Mitropolitului Primatului sui-
rea sa pe scaunul ecumenic. Epistola este cu data
dela 27 Octombrie, însă abia zilele acestea a ajuns la
destinațiunea ei. «

—0—

Se vorbește că comitele Wilhelm Bismarck, fiul
cancelarului, se va logodi cu d-șora Lucius în Franța,
o rudă a ministrului Dr. Lucius, unul din cei mai vechi
amici ai cancelarului. Fosta firmă Lucius, ce acum o
are o societate de acțiuni, e cunoscută pentru esportul
celui mare de mărfuri colorate.

—0—

Între telegramele de ovațiune, ce s'au trimis prin-
țului Bismarck din incidentul respingerii cererii sale d'a
se înființa un nou post de director în ministerul de
externe, se află și una din Viena, în care se dișe: »Ati-
tudinea nenațională a minorității parlamentului german
ne umple pe noi Austriaci, ca aliați ai pre puternicului
imperiu german, cu adencu dispreț. «

—0—

Scirea dată de unele țiare, că prințul Bismarck ar
ave de gând să viziteze în Paris pe ministrul preșe-
dinte franceș Ferry, se desminte de ambasada germană
din Paris.

—0—

Correspondentul din Bucuresci al lui »Pester
Lloyd« anunță, că în locul defunctului general Dabija,
ministru al lucrărilor publice va fi numit d. C. F.
Robescu.

—0—

Bugetul pe anul 1885 al armatei bulgare s'a
sporit mult. Bugetul ordinar este de 11,186,858
franc, cel eștraordinar de 9,064,853 franc. În com-
parați cu cel din anul trecut, dișe »Românul,« bu-
getul ordinar a sporit cu 186,858 franc, care provine
din adăogirea corpului ofiteresc și din faptul, că în anul
acesta se chiamă sub drapel un contingent mai mare cu
1000 omeni. Din bugetul eștraordinar sunt destinați
1,600,000 franc pentru cumpărarea a 80 tunuri, 500,000
franc pentru arangiarea unui port militar în Rusciuk,
100,000 franc pentru comandarea unei șalupe cu torpile,
1,900,000 franc pentru construirea de casărmi etc. Acum
chiar s'a sfârșit recrutați în Bulgaria și ea a dat
8,500 omeni, printre cari se află 6,531 Bulgari, 95 Evrei
și 1874 Turci. Dér mai toți acești din urmă vor fi li-
berați din serviciu în schimbul unei sume de răs-
cumpărare.

—0—

Se anunță din Sofia, că 400 de arnăuși au năvălit
asupra satelor Bistrița și Bogomila și le-au jăfuit. Scire
acesta a sosit din cercul Vales (Crisproelue).

—0—

Anarhiștii din Paris, în adunarea dela 22 Decem-
bre au luat o rezoluțiune de felicitare pentru anarhiștii dela
Niederwald și au votat solidaritate cu anarhiștii
germani.

CORRESPONDENȚA NOSTRĂ DIN COMITATE.

Deva, 20 Decembrie 1884.

Domnule Redactor! Nu vè pot retăce un casu
ne mai pomenit. Comuna Șoimuș de lângă Deva este
o comună românească, ai cărei locuitori au fost iobagi.
Viile și pământurile lor au fost supuse răscumpărării
ca pământuri și vii de dijmă, deși pe nedrept, deorece
au fost iobagi.

Vine acum răscumpărarea viilor. Dar vai și de o
sută de ori vai, căci prețitorii esperți, totu unguși cu

numele B. K. și V., plătiți cu diurne grase au fasonat
tare în favorul amicilor lor, a domnilor aristocrați.
Și cum?

Iată așa: au prețuit un pătrar vechiu de mustu
cu 40 cr. monetă convențională, ceea ce corăspunde cu
50 cr. v. a.; prin urmare o feriă (vadră) veche cu 8 fl.

Totu așa au prețuit și pământurile: 1/4 juger.
adece 400 stânjeni pătrați, cu 700 până la 800 fl.; 1/2
juger cu 1600 fl. și 1 juger cu 3200 fl. bani de răs-
cumpărare.

Acesta este un lucru ne mai pomenit. Chiar domni
dela inspectoratul de dare s'au luat de gânduri și au
declarat, că nu pot eșcuta sumele acestea grozave de
la bieții omeni, căci n'au de unde se le ia atăta mar' de
bani, bieții țerani fiind și așa destul de sêraci; dar
vor recomanda ministerului să supună pământurile lor
licitațiunii publice, altcum afacerea nu se pôte rezolva.

Iată, domnule Redactor, cum se economisêză în
țera noastră. Este lucru destul de trist și bătaia lui
Dumneșu a și ajuns pe unul din cei ce au cauzat
acesta, căci a murit gol pușcă, și ca sêlă pôtă în-
gropă a trebuit să cerșêscă dela unii și alții.

Dumneșu totu nu ajută strâmbătății, căci pe toți
cei fără de lege îi pedepsește. Pice dară pe toți omenii
nedrepti și falși pedêpsă lui Dumneșu!

REVOLTA GARNISONI TURCESCI DIN MACEDONIA.

Citim în »Confédération orientale«:

»Se cunoșce starea deplorabilă, în care sublima
Pörtă a lăsat armata otomană. Acesta nu e nici plă-
tită, nici îmbrăcată și n'are nici ce să mănêce. Informa-
țiunile noastre sunt de acord cu telegramele și correspon-
dențele din Orient în această cestiu. Ele fac men-
țiune de neglijența și neputința guvernului turcesc, care
ar căuta să negoțieze, cu o casă de bancă din Constan-
tinopol, un împrumut de câteva milioane de franc, de-
stinați a plăti restanțele soldei trupelor.

»Acastă plată fiind atăt de multă dorită, garni-
sona din Monastir (Bitolia), în Macedonia, s'a revoltat și a
jăfuit câteva case, percurgênd strădele și împrăștiând
pretutindenea grôza. Cincisprezece oficeri au fost are-
stați ca complici ai revôltei, precum și un mare număr
de șeici albaneși, acușati că s'au declarat pentru ane-
xiunea Greciei. Acestă scire tristă o dă o telegramă din
Varna publicată de »Daily News.«

»Astfel de întêmplări arată starea spiritelor, ne-
răbdătoare de a scutura jugul otoman, și dovedesc slă-
biciunea și crușimea acestui guvern, care nu răiesce și
nu se susține decât prin toleranța Europii.

Revoluțiunea din Corea.

Despre revoluțiunea din Corea, în China, conține
»Standard« dela correspondentul său din Șangai dela 18
l. c. un raport mai amănunțit. Mișcarea a fost îndre-
ptată la început în contra ministerului corean, care
fă acusat, că servește pre mult intereselor chinezesci.
Partizanii Japoniei omoriră șapte ministri și siliară pe rege să
cheme un minister compus din amicii Japonezilor.
Partida chinezescă se revoltă și măcelări pe ministrii ja-
ponezi, cu care ocașione unchiul reginei prințul Ming
căpătă o rană mortală. Regele fugi din capitală, după
aceea se încinșeră lupte între trupele chinezesci și între
cele japoneze, care formeză laolaltă garnisona din Seoul
și la care luă parte de amândou părțile trupele coreane.
Atăt guvernul japonez cât și cel chinezesc au trim-
es trupe spre a stabili ordinea în Corea, dera este
têmă, că aceste trupe numai vor mai mări anarhia.
Revoluțiunea a izbucnit în timpul unui prânzu, care
ilă dete nu regele, ci reprezentantul japoneș, colegilor
sêi englezi și americani și la care luă parte și ministru
corean de externe, domnul Moellendorf, care este
forțe neplăcut la partida japoneză. Edificiul ambasadei
japoneze a fost ars.

De bunătățile prea mari și de fericirea prea mare
nu s'au revoltat Coreanii. Impilările și abuserile sunt
causa revoluțiunii lor.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. al »Gaz. Trans.«)

Viena, 24 Decembrie. — Cassierul de
efecte al »Giro Cassenverein«-ului fiind constat
de nevinovat a fost eliberat din are-
stul preventiv.

Praga, 24 Decembrie. — Societatea cre-
ditului fonciar boem a anunțat concurs.

Pesta, 24 Decembrie. — Prințul de co-
ronă Rudolf a primit pe Jokai în audiință mai
lungă, conferi cu el în privința operei »Austro-
Ungaria în cuvinte și tablouri«, și declară că
chiar densusul va scrie despre ținuturile ce i sunt
cunoscute și despre locuitorii lor.

Agram, 24 Decembrie. — Dieta, după
ce va vota indemnatiunea pe patru luni, se va
amêna până la primăvară. Acuma va ținê cel
multu trei ședințe.

DIVERSE.

Diaristica Austriei. — Cu dezvoltarea relațiunilor
politice se ridică de regulă și desfacerea țiarelor.
Com de trei decenii s'a ridicat tare diaristica și în Aus-
tria. Timbrul pe țiare ușurêză constatarea edițiunii
țiarelor, cari au apărut dela 1863 în diferite regate
și provincii. Tabela următoare comparativă ne arată pro-
gresul ce l'a făcut diaristica de trei decenii în
Austria.

Țările	1863.	1873.	1883.
Austria inferioară . . .	35.481,197;	65.723,876;	67.987,686
Austria superioară . . .	730.814;	1.779,800;	2.724,488
Salzburg	75,660;	353,635;	435,978
Stiria	2.286,756;	4.021,743;	4.413,935
Carintia și Carniolia	156,870;	{ 88,788;	{ 42,494
		{ 665,155;	{ 522,310
Litoralul	1.289,915;	1.582,375;	3.813,590
Tirolul și Vorarlberg	1.768,359;	1.793,633;	2.402,660
Dalmația	—	185,833;	254,100
Boemia	7.946,835;	12.933,280;	19.468,470
Moravia }	1.692,851;	{ 2.808,245;	{ 4.132,063
Silesia }		{ 314,400;	{ 1.995,555
Galiția	2.541,680;	2.045,260;	2.976,809
Bucovina	1000;	10,220;	93,350
	65.230,655;	94.306,243;	110.363,488.

Prin urmare dela 1863 numărul țiarelor timbrate
s'a urcat cu 45,2 milioane bucăți seu cu aprôpe 60 de
procente. În 10 ani, dela 1873 s'au urcat cu 16,1
milioane bucăți seu 17 procente. Eacă așa se sprijinesc
presa în țările austriace, unde totu insul care scie cei
și are numai cât de puțin venit se abonêză la țiare.

O crimă îngrozitoare. — Citim în »Progresul« din
Berlad: La crisma dela Trestiana, proprietatea d-lui
Adam Ionescu, unde cu 19 ani în urmă a fost asasi-
nat preotul Panaite, s'a comis o nouă crimă totu în
acesta crismă în condiții așa de atroci că umple mintea
omului de spaimă și de orôre. În ajunul sfântului Ni-
colae pe la orele 9 din sêră, șapte indiviși se introdus
în crismă, unde găsind pe crismarul Grigore Panaite și
pe un moșneagu Nicolae Șerbanu început a-i supune la
nisce suplicii și la nisce torturi oribile. Corpul crisma-
rului, om în vêrstă ca de 40 ani, s'a găsit strâpuns
de cuțite, capul spart în mai multe locuri avênd frag-
mente de craniu virite în fundul creierilor, pulpele tă-
iate, mâna stângă ruptă și ședutul ars până la ôse,
ceea ce dovedește că l'a pus pe jărat. Locul crisma-
mei era transformat într'un lac de sânge. Moșneagul
a scăpat ca prin minune, grați unei stratageme întrebun-
țată în mijlocul nenorocirii, căci după mai multe lovi-
turi primite simulând »pe mortul,« hoții l'au creșut
și pe el ucis; Parchetul înștiințat de comiterea ace-
stei crime au pornit imediat lucrări de urmărire contra
făptașilor, dintre cari pe doi pretinde moșnegul că i-ar
cunoșce dacă i-ar vedea.

Un câne la spital. — Secretarul spitalului
de la Charing Cross din Londra, spune următoarele în
privința inteligenței cânelui: »Acum câteva zile, un
câne, avênd o labă bolnavă, încep să latre nainte porții
spitalului, și când i se permise se puse pe o saltea
ce se află în curtea spitalului, ridicându-și laba bolnavă
intr'un mod foarte semnificativ. Fiind chemat unul
din chirurgii spitalului, cânele se apropiă îndată de dên-
sul și-l urmă în sala bolnavilor, unde sări pe un
scaun și ridică din nou laba. Se presupune că cânele
înșoțise mai înainte pe stăpanul său pe stăpana sa la
spitalul de la Charing Cross, deși nimeni nu-și aduce
aminte a-l fi vădit vrôdată aci. Cânele se lăsa să-i
se panseze rana, și, după ce operațiunea fu terminată și
durerea încetă, își manifestă bucuria și mulțămirea într'un
mod atăt de șgotos, încât a trebuit să fie
scos din spital, pentru a nu turbura prin lătratul său
liniscea bolnavilor.

Urmările unei bôle la deget. — O fetiță din Viena,
avênd o bôlă la deget, s'adresă doctorului Spitzer
acesta creșu că reul este neînsemnat și se mărgini
numai la o friețiune cu colloidon; dera reul creșu din
ce în ce mai mult, și în cele din urmă degetul trebu șef
amputat. De aci urmă un proces în contra doctorului. Tribu-
nalul corecțional, fără a asculta nici un expert și
avênd convingerea că perderea degetului fetei era da-
torită neșperinței medicului, îl condamnă la perderea
diplomei sale, la 200 fl. amendă și la 500 fl. despăgubiri.

Doctorul Spitzer făc apel, și apărătorul său ob-
țin ca Curtea să ordone o expertisă. Facultatea din
Viena se pronunță în favoarea medicului emițênd opini-
nea că densusul se conformase cu regulele științei. Achitarea
era dera sigură. Doctorul Spitzer însă dispăr și este cât-
va timp de căud cadavru său fu găsit într'un șanț
din vecinătatea Vienei. Nenorocitul vêștând că cariera
sa este sdorbită, se ucisesse de disperare. Cadavru fu
recunoscut, nu mai era nici o îndoială. Procesul însă
și urmă cursul în apel și doctorul Spitzer.... fu
achitat.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

din 23 Decembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	124.15	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	96.20	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	98.25
Rentă de hârtie 5%	91.10	Imprumutul cu premiu ungar.	115.75
Imprumutul căilor ferate ungare	145.75	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	116.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	97.60	Rentă de hârtie austriacă	81.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	120.—	Rentă de arg. austr.	83.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	105.25	Rentă de aur austr.	104.25
Bonuri rurale ungare	100.30	Losurile din 1860	134.—
Bonuri cu cl. de sortare 100.—	100.—	Acțiunile băncel austro-ungare	854.—
Bonuri rurale Banat-Timiș	100.—	Act. băncel de credit ung.	304.50
Bonuri cu cl. de sortare 99.25	99.25	Act. băncel de credit austr.	295.—
Bonuri rurale transilvane	100.75	Argintul — Galbin împărătesc	5.79
		Napoleon-d'ori	9.76 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	60.30
		Londra 10 Livres sterlinge	123.35

Bursa de București.

Cota oficială dela 10 Decembrie st. v. 1884.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	88	—
Renta rom. amort. (5%)	91 1/2	—
convert. (6%)	—	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32	—
Credit fonc. rural (7%)	199 3/4	—
" " (5%)	86 3/4	—
" " urban (7%)	98 1/2	—
" " (6%)	94 1/2	—
" " (5%)	83 1/4	—
Banca națională a României	1240	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	315	—
" " Națională	220	—
Aur	12.90%	—
Bancnote austriace contra aur	—	—

Cursul pieței Brașov

din 24 Decembrie st. n. 1884.

Bancnote românesce	Cump.	8.64	Vënd.	8.64
Argint românesc		8.60		8.60
Napoleon-d'ori		9.74		9.74
Lire turcesce		10.98		11.00
Imperiali		9.98		10.00
Galbeni		5.70		5.70
Scrisurile fonc. »Albina«		100—		101.00
Ruble Rusesce		125—		126.00
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungăria lui Gross (în casa prefecturii.)

In Sala scôlei de fetițe evangelice.

Vineri în 26 (14) Decembrie 1884

Concertă

ală virtuosului de violină **Gerhard Brassin** și a pianistei **Clara Stein** din Viena, cu următoarea

PROGRAMĂ:

- »Sonata« pentru pian și violină (Kreutzer) de Beethoven.
- »Ciacona« pentru violă solo de Seb. Bach.
- a) »Noveleta« } de Schumann.
b) »Etuda« } pentru pian de Rubinstein.
- a) »Am Waldessaum« } de Brassin.
b) »Marșul militar« } de Brassin.
c) »La Ronde des Lütins« (jocul șistelor) de Bazzini.
- »Rapsodiă ungerescă« pentru pian de Liszt.
- »Fantasie — Caprice« pentru violină de Vieuxtemps.

Locul I. **1 fl. 50 cr.**, loc. II. **1 fl. Stală 50 cr.** — Bilete se pot căpeta la librăria **Zeidner** și sera la **casă**.

Inceputulă la 8 ore sera. 2—3

De observat.

Epilepsia.

Cei ce suferă de spasmi, de cărcei și de nervi găsesce ajutor siguru prin metoda mea.

Tractarea în scris. S'au vindecat sute de omeni.

Prof. Dr. Albert,

distinsu, pentru deosebitele succese, de cătră societatea științifică franceză cu marea **medaliă de aur cl. I.**

6. Place du Frône, PARIS.

Sz. 266p/kp.—1884.

HIRDETMEŊY.

A Zernesti kir: járásbiróság részéről ezennel közhirrő tétetik, miszerint Gabcza Nicolau-Cheai-Alsó Mocsai lakos telperesnek, ismeretlen tartózkodás Berbeș Maria Todoru alperes elleni 40 frt. ó. é. t. j. iránti szóbeli keresetének tárgyalásán határnapul 1885 évi Január hó 20-ik napjának d. e. 9 óraja e bíróság előtt kitűzetik.

Pelhivatik ennél fogva ismeretlen tartózkodásu alperesnő, hogy ügyének czél szeru védelme iránt a részére gondnokul kinevezett helybeli ügyvéd Garoiu Miklos urat kellően utasítsa, vagy a tárgyalásnál személyesen vagy más megbízott által jelentkezzék, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Zernest 1884 évi December hó 18-án.

A zernesti kir. járásbiróság mint kisebb jelentőségü polgári peres ügyekben eljáró bíróság.

Penciu, járásbíró.

Mersulă trenurilor

pe linia **Predeală-Budapesta** și pe linia **Teiuș-Arad-Budapesta** a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeală-Budapesta				Budapesta-Predeală				Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.			
	Trenă accelerat	Trenă de persoane	Trenă omnibus	Trenă de persoane	Trenă omnibus	Trenă accelerat	Trenă omnibus	Trenă de persoane	Trenă omnibus	Trenă de persoane	Trenă omnibus	Trenă de persoane	Trenă omnibus	Trenă de persoane	Trenă omnibus
București	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	Teiuș	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35
Predeală	1.09	—	3.50	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Budapesta	8.00	6.55
Timiș	1.33	—	10.15	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Vințulu de jos	4.04	11.09	—	Szolnok	11.14	12.28
Brașov	2.06	—	10.50	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09	Șibot	4.35	11.43	—	Arad	3.35	5.30
Feldiara	2.16	6.30	5.45	Oradea mare	4.11	5.13	3.20	—	Orăștia	5.02	12.13	—	Glogovaț	4.00	6.20
Apatia	2.44	7.09	6.28	Vărad-Velenceze	4.21	9.37	3.25	—	Simeria (Piski)	5.44	1.22	—	Gyorok	4.16	6.39
Agostonfalva	3.03	7.41	7.07	Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—	—	Deva	6.05	1.48	—	Győr	4.47	7.19
Homorod	3.18	8.09	7.42	Mező-Telegd	4.40	9.59	—	—	Branicica	6.34	2.21	—	Pauliș	5.02	7.39
Hașfaleu	3.51	8.53	8.51	Rév	5.02	10.28	3.56	—	Ilia	7.01	2.54	—	Radna-Lipova	5.25	8.11
Sighișora	4.51	10.18	10.52	Bratca	5.46	11.41	4.31	—	Gurasada	7.15	3.09	—	Conop	5.57	8.49
Elisabetopole	5.11	10.55	11.56	Bucia	6.09	12.15	—	—	Zam	7.49	3.48	—	Bêrzova	6.18	9.18
Mediaș	5.39	11.36	12.43	Ciucia	6.28	12.48	—	—	Soborșin	8.32	4.37	—	Soborșin	7.11	10.27
Copșa mică	6.00	12.11	1.23	Huedin	6.52	1.48	5.28	—	Bêrzova	9.19	5.30	—	Zam	7.48	11.18
Micăsasa	6.29	12.35	2.07	Stana	7.32	3.21	6.01	—	Conop	9.40	5.58	—	Gurasada	8.22	11.57
Blașu	7.02	1.29	3.06	Ghiris	7.51	3.54	—	—	Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ilia	8.40	12.27
Crăciunel	7.02	1.45	3.22	Aghiriș	8.12	4.34	—	—	Pauliș	10.32	6.56	8.41	Branicica	9.02	12.57
Teiuș	7.38	2.26	4.15	Ghirbău	8.24	4.52	—	—	Gyorok	10.48	7.15	9.01	Deva	9.32	1.45
Aiud	7.55	2.48	4.44	Nedeșdu	8.38	5.11	—	—	Glogovaț	11.17	7.48	9.30	Simeria (Piski)	10.12	2.58
Vințulu de sus	—	3.12	5.10	Clușin	8.57	5.40	7.08	—	Arad	12.32	8.05	9.45	Orăștia	10.47	3.46
Uiara	—	3.19	5.19	Apahida	9.23	6.00	7.18	—	Szolnok	12.00	8.45	6.10	Șibot	11.14	4.20
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	Clușin	9.23	6.00	7.18	—	Budapesta	4.00	2.10	7.27	Vințulu de jos	11.46	5.06
Ghiris	8.48	4.10	6.38	Clușin	9.23	6.00	7.18	—	Viena	7.44	6.40	—	Alba-Iulia	12.21	6.15
Apahida	—	5.39	8.51	Clușin	9.23	6.00	7.18	—	Teiuș	6.20	—	—	Teiuș	12.53	7.00
Clușin	10.08	5.59	9.18	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Nedeșdu	10.18	6.28	8.00	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Ghirbău	—	6.54	8.34	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Aghiriș	—	7.10	8.59	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Stana	—	7.25	9.35	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Huedin	11.33	8.11	11.04	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Ciucia	12.06	8.52	12.17	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Bucia	—	9.11	12.47	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Bratca	—	9.29	1.21	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Rév	12.25	9.52	2.05	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Vărad-Velinte	—	10.56	3.55	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
P. Ladány	1.54	11.14	7.30	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Szolnok	3.14	1.47	11.05	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Budapesta	5.10	4.40	2.37	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
Viena	7.30	7.44	6.40	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							
	2.00	6.20	2.00	Clușin	9.23	6.00	7.18	—							

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grôse.